

דכתיב (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו (איכה ה טז), דאינון ה' עלאה ה' תתאה, ו' עמודא דאמצעיתא סביל תרוייהו, יסודא דכלא י', דא ברית, כל מאן דמשקר ועבר ביה, פאלו אעקר פלא ואפיל ליה, והאי י' היא אבן השתיה דמינה הושתת עלמא, ועליה אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים וכו', ואיהי יסודא דכלא, ועלה אתבני, ווי ליה למאן דחאב באות שבת ובאות תפלין ובאות יומין טבין ובאות ברית מילה, פאלו אעקר ליה מאתריה, ואהדר עלמא לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי, אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה פרי, דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע שמהן, מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה (נ"א הוי"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה הוה"י), עליהו אתמר ודאי וראית את אחורי, (ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטרא דאחורים איהי י' לתתא, ומסטרא דפנים לעילא, ודא איהו רזא דאתהפך שמא מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פד אתהפך לדינא איהו הוה"י י' לתתא, דאתמר ביה אבן מאסו הבונים, מאסו יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפך לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אבן מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת לעילא, ומסטרא דוהי"ה איהי י' באמצע, בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זכאה חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא דכלא.

תקונא שתין וארבע

בראשית ברא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה עם ה' דאלהי"ם, ועלייהו

זהו שכתוב איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו, שהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו הברית, כל מי שמשקר ועובר בה, פאלו עקר הכל והפיל אותו, והי' הזו, היא אבן השתיה שממנה השתת העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים, ובאות ברית מילה, פאלו עקר אותו ממקומו והחזיר את העולם לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי י' היא למעלה, למה פאן היא למטה? אמר לו: בני, זה סוד עליון, מארבע אותיות תלויות ארבעה שמות. מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה, ומן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (והי"ה הוה"י), עליהם נאמר ודאי וראית את אחורי (ופני לא יראו), ומצד של אחורים הי' היא למטה, ומצד של הפנים - למעלה, וזהו הסוד שמתהפך השם מדין לרחמים ומרחמים לדין. בשמתהפך לדין, הוא הוה"י, י' למטה, שנאמר בה אבן מאסו הבונים, מאסו את היסורים שלה, ואלו שחביבים היסורים, מתהפך להם מדין לרחמים יהו"ה, ובאותו זמן אבן מאסו וכו', מה שהיתה י' למטה, חזרה למעלה, ומתצד של והי"ה הי' היא באמצע. באותו הזמן השתטח אצלו ואמר: אשרי חלקי שזכיתי לזה, שנה עקר ויסוד הכל.

תמן ששים וארבעה

בראשית ברא אלהי"ם, שם אי"ש, שם אשה עם ה' של